

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาเพื่อหาความสัมพันธ์ (descriptive correlational study) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยวัณโรค และ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยวัณโรค และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การรับรู้ภาวะสุขภาพ และการสนับสนุนทางสังคม ของผู้ป่วยวัณโรคที่มารับการรักษาวัณโรค ณ โรงพยาบาลคอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 112 ราย เลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นการเลือกแบบเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ รวบรวมข้อมูลระหว่างเดือน มกราคม 2548 ถึง เดือนมีนาคม 2548

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 4 ส่วนประกอบด้วย ส่วนที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลทั่วไป ข้อมูลความเจ็บป่วย และการรักษา ส่วนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยวัณโรค ซึ่งผู้ศึกษาสร้างขึ้นจากแนวคิดของโอเร็ม (Orem, 2001) ร่วมกับการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ส่วนที่ 3 แบบวัดการสนับสนุนทางสังคม เป็นแบบวัดที่ เนตรนภา คู่พันธ์วี (2534) สร้างขึ้นจากแนวคิดของคอบบี้ (Cobb, 1976) ร่วมกับแนวคิดของ เชฟเฟอร์ และคณะ (Schaefer et al., 1981) ส่วนที่ 4 แบบวัดการรับรู้ภาวะสุขภาพ ได้สร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมร่วมกับการใช้แนวคิดการประเมินการรับรู้ภาวะสุขภาพของ บรูค และคณะ (Brook et al., 1979) เครื่องมือได้รับการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ได้ดัชนีความตรงตามเนื้อหาของแบบวัดพฤติกรรมการดูแลตนเอง เท่ากับ 0.86 และแบบวัดการรับรู้ภาวะสุขภาพเท่ากับ 0.85 ทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยนำแบบประเมินดังกล่าวไปทดลองใช้กับผู้ป่วยวัณโรคที่มีลักษณะเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่าง 20 รายที่มารับบริการ ณ โรงพยาบาลสันกำแพง และคำนวณหาความเชื่อมั่นของแบบวัดโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดพฤติกรรมการดูแลตนเองได้เท่ากับ 0.84 แบบวัดการรับรู้ภาวะสุขภาพได้เท่ากับ 0.71 และแบบวัดการสนับสนุนทางสังคมได้เท่ากับ 0.96 วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติพรรณนา และหาค่าความสัมพันธ์โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า

1. ผู้ป่วยวัณโรคมีพฤติกรรมการดูแลตนเองโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 1.35$, S.D. = .39) พฤติกรรมการดูแลตนเองที่จำเป็นในภาวะเจ็บป่วย หรือตามภาวะเบี่ยงเบนทางสุขภาพ อยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 1.37$, S.D. = .66)
2. ผู้ป่วยวัณโรคมีการสนับสนุนทางสังคมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = .67)
3. ผู้ป่วยวัณโรคมีการรับรู้ภาวะสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.82$, S.D. = .32)
4. พฤติกรรมการดูแลตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับรู้ภาวะสุขภาพในระดับต่ำ ($r = .440$, $p < .05$) และการสนับสนุนทางสังคมในระดับปานกลาง ($r = .601$, $p < .05$)

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

ด้านการปฏิบัติการพยาบาล

1. เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการส่งเสริมพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยวัณโรค โดยคำนึงถึงการรับรู้ภาวะสุขภาพ การสนับสนุนทางสังคมที่เหมาะสม
2. เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาโปรแกรมการให้สุขศึกษาสำหรับผู้ป่วยวัณโรคเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับผู้ป่วยและครอบครัวเกี่ยวกับโรค เพื่อให้เกิดความมั่นใจที่จะเข้าสังคม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้
3. เน้นการประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ความรู้ ข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับโรคไปสู่ชุมชนต่างๆ ซึ่งอาจดำเนินการโดย การเผยแพร่ทางวิทยุชุมชน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น โปสเตอร์ การจัดนิทรรศการ ตลอดจนใช้ชุมชนเป็นสื่อกลางในการประสานงานในการเผยแพร่ความรู้ ข้อมูลต่างๆ เพื่อให้ประชาชนเกิดความเข้าใจ ตระหนักเกี่ยวกับโรค ซึ่งจะส่งผลให้มีพฤติกรรมการป้องกันที่ถูกต้อง ลดปัญหาการถูกตีตราจากสังคม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้ป่วยได้

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาเครื่องมือในการศึกษาเพื่อให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างที่มี การศึกษาระดับประถมศึกษา เช่น ปรับมาตราส่วนของแบบสอบถามประมาณค่าเพียง 3 ระดับ เพื่อ ง่ายต่อการตัดสินใจเลือกคำตอบ

2. ควรมีการทำการศึกษานในเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการดูแลตนเอง เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่สามารถอธิบายปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการดูแลตนเองได้อย่างครอบคลุม และตรงกับสภาพที่แท้จริง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved